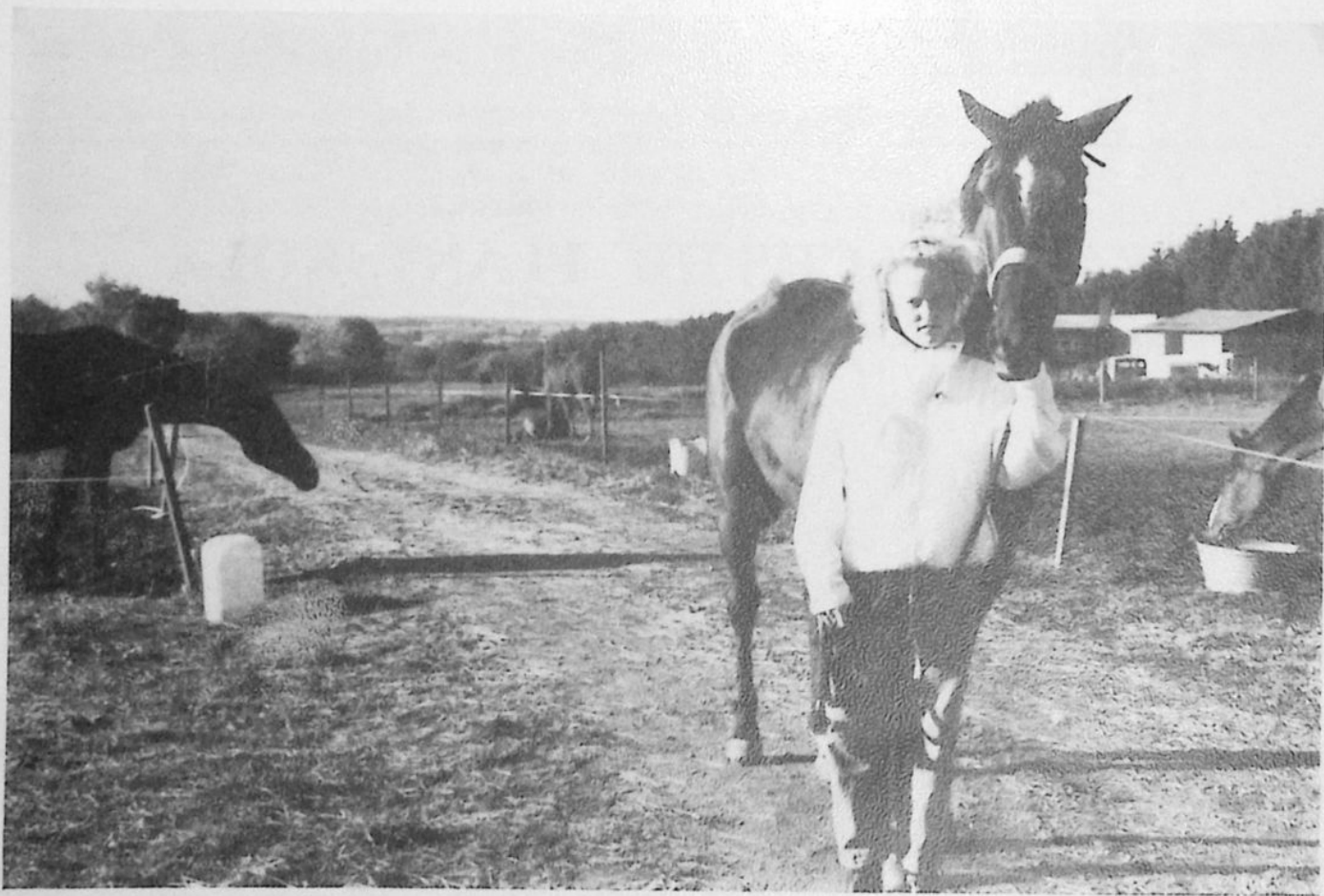

Hårderups posten

Nr. 19 — November 1989
10 kr.

Hårderupsposten 1989 präglas av företagsamhet och framtidstro
Listan över företagare i våra byar har ökat betydligt sen i fjor.
Ett exempel på detta är Eva-Britt Eldh, svensk mästarinna i
ponnyhoppning 1987. Nu driver hon sitt företag Stall Fire i Starrarp.

SKOGSTJÄNST I VOLLSJÖ

Företaget Skogstjänst i Vollsjö har numera adress Starrarps ora. Skogstjänsten består i skogsavverkning, utkörning av virke, röjning, plantering m.m. Som framgår av bilden är inget träd för stort eller för litet för Håkan Degler. Resurser finnes.

KOPPETSCHS HB PLANTSKOLA

Koppetschs HB Plantskola finns i gamla bryggeriet i Bjälkhult. Det är ett nystartat tvåfamiljsföretag. Företagets verksamhet består av skolning och försäljning av ettåriga och perenna växter. Så småningom kommer även buskar och träd att ingå i sortimentet. På bilden ser vi Ewa, Bertil och Kerstin Svensson och Lilian och John Koppetsch.

Förteckning över företag och hantverkare i Bjälkhult, Hårderup, Skumparp och Starrarp

Bertil Karlsson, Starrarp. Snickare. 0415-42079.

Buglys Kennel, Lindgården, Starrarps ora. Naima Paulrud-Balog. Uppfödning av mops och cavalier King Charles Spaniel. 0415-42021.

Fasadförbättringar, Karl-Gustav Karlsson, Bjälkhult. Utför reparationer, ny-, om- och tillbyggnader. 0415-42109.

Frenninge Lantbrukstjänst Service, Starrarp. Niels Rasmussen. Måleri- och byggnadsfirma. 0415-42111. Mobiltel. 010-428195.

Grankvists Måleri, Starrarp. Sandblästring och sprutmålning. 0415-42181.

Inge Andersson Trä och Smide, Starrarp. Byggnadsarbete, smide och maskin-service. 0415-42025.

Koppetsch HB Plantskola, Bjälkhult. Skolning och försäljning av ettåriga och perenna växter. 0415-42134.

Lennart Borg, Starrarp. Köper och förmedlar livkalvar. 0415-42125.

Månssons Maskinstation, Hårderup. Utför diverse jordbrukskörslor. 0416-30029. Säkrast morgon och kväll.

Sjölins Maskinstation, Hårderup. Utför jordbrukskörslor och grävning. 0416-32091.

Skogstjänst i Vollsjö, Starrarps ora. Skogsavverkning, utkörning av virke, röjning, plantering m.m. Håkan Degler. 0415-42070. Mobiltel. 010-475408.

Stall Fire, Starrarp. Eva-Britt Eldh. Försäljning och tillridning av hästar. 0415-42095.

Sune Sörenssons Bil, Starrarps ora. 0415-42022.

Video Import, Starrarp. Lasse Lagnebo. Service och försäljning av allt inom radio och TV-branchen. 0415-42014. OBS TILLFÄLLIGT AVBROTT till april 1990 p.g.a. Australienresa.

DIKTARHEM TILL SALU

Vår bygdeskald Nils Eklundhs hem och diktarlya är till salu. Familjen Björkman har köpt Eklundhs gård, därefter styckat av byggnaderna och avser att sälja dessa med tomt.

GUNNAR PERSSON FICK LANDSTINGETS KULTURPRIS

Härderupsposten ber att få gratulera Gunnar Persson, Dala till Lands-
tingets kulturpris 1989. Han delar priset med Bertil Persson, Hörby.
Gunnar är en välmeriterad pristagare, eftersom han ägnat hela sitt liv
åt hembygdsforskningen. Han började redan 1926. På den tiden kunde det
vara ganska motigt och otacksamt att försöka dokumentera hur folket
tidigare hade levt under tidigare generationer. Sådan forskning ansågs
av gemene man vara onödig och ibland onyttig. Endast kroppsarbete
värderades. Men utvecklingen skulle visa att Gunnar var långt före sin
tid. Nu när intresset är mångdubbelt större så är Gunnars forskargärning
ovärderlig.
Gunnar har fört ut och delat med sig av sina kunskaper på många olika
sätt och bl.a. här i Härderupsposten. Varje år sedan 1971 har Gunnar
medarbetat i Härderupsposten och delgivit läsarna sina forskningsresultat
i intressanta artiklar. Här följer årets opus:

VALE MED TROLLRUNOR

"Egil Skallagrimson räcks en misstänkt giftbägare,
rista några runor på den och bägaren brister i stycken."

Så kan man läsa i de gamla isländska sagorna!

I gammal tid och ända in på 1800-talet, då fanns det mycket magi och
trollformler ibland allmogen. Och det är sällsamt att hitta en skiffer-
bit på en stenhög på Dala gård, när jag tittar på denna, då fann jag att
det var ristat några tecken i den. Det var en vale eller lave jag hade
funnit, som en gång suttit i en människoboning och som skulle skydda
mot demoner.

Det var magiska runor, som våra förfäder trodde på. Och dessa kunde vara
ristade i sten, näver eller på en barkbit.
Jag citerar Kyrkoherde Curt Vallin vad han skriver på ett ställe: "För
den primitiva människan spelar det magiska en betydande roll. Genom att
rita eller rista magiska tecken på föremål av olika slag anser han sig
aldrig så enkla, de verkar genom den på grund av besvärjelsens inneboende
krafter."

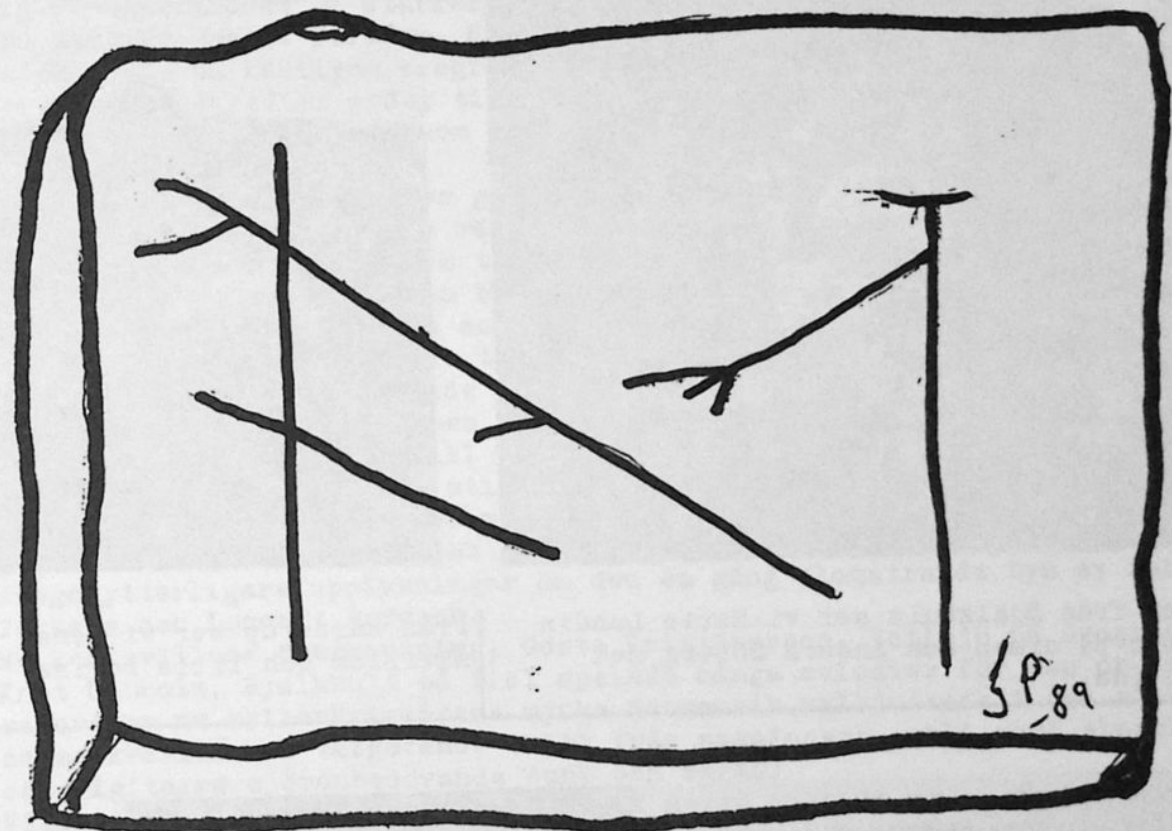
Härav kan man sluta sig till om dessa runor, som är påhittade är av
magisk art.

Hylten Gavallius skriver i Varend i Virderna: "Det ansågs i en krönike-
bok från reformationstiden, att Oden var runornas uppfinnare. Och att
dessa, vare sig i betydelsen av skrivtecken eller hemlig vetenskap, be-
svärjelse, trollsång, avsett äga hemliga och övernaturliga egenskaper.
Men hela framställningssättet framträder icke blott i det äldre Norden
utan finnes levande ännu i senare tids folketro, som in på 1850-talet."
Man får inget sammanhang i runtecknen inbördes, utan de har använts
som trollformler och i svartkonst och hänvisar delvis till en föreställ-
ningsvärld inom "Gudatron eller vidskepelse".

Fil Dr Carl.-Herman Tillhagen har forskat i våra fäders övertro och
skrifer bland annat: "Människan i gammal tid var starkt fästad vid
trolldom och magi. Det var en urgammal sedvänja att vissa människor
hade förmågan att med magiska åthävor skada andras djur eller rent av
ödestro."

Dörrtröskeln eller eldstaden var platser dit folktron förlägger ett
stort antal magiska handlingar och där de övernaturliga varelserna med

förkärlek uppehöll sig. Och det var därför dörrtröskeln alltid var stället,
som folk i gammal tid förlade sina ockulta handlingar. Och det är troligen
på ett sådant ställe denna Vale haft sin plats, kanske i nån stenåldersbo-
plats, som ligger söder om gården, där man hittat en med håll genomborrad
skifferbit, som varit ett fruktbarhetssmycke, samt andra flintverktyg.
Jag vill avsluta med Carl- Herman Tillhagens ord: "Rätt plats för tagande
av orakel har varit sådana ställen, som folktanken särskilt förknippar med
det övernaturliga. Omina platser var gödselstaden, eldstaden och tröskeln."

Avbild av skiffer i naturlig storlek, vari det är ristat "trollrunor".

SYFÖRENINGSAUKTION

Starrarps Kyrkliga Syförening anordnar sedvanlig
auktion i Församlingshemmet i Frenninge, onsdagen
den 29 november kl. 19.
På programmet denna kväll står även Luciatåg med
barn från bygden samt lotterier och kaffeservering.

REKORDMÅNGA BARN

Sju barn har fötts i våra byar sedan Härderupsposten sist gick i tryck. Vi får gå tillbaka mer än 35 år i tiden för att finna liknande födelse-tal. På 1960- och 70-tale föddes i genomsnitt ett barn om året. Ingen trodde väl då att bygden skulle leva upp på detta sätt!

På bilden från Bjälkhult ser vi Marie Lundin med Robin på armen och Anders Söberg med dottern Ida.

Från Härderup ser vi Lena Åkerblom och lilla Lovisa

Starrarp kan visa upp ett'helt gäng. Ingvar Bertilsson med Erik på armen, Bertil Persson med Anja, Karin Nilsson med Johan och Christel Grankvist med Charlie.

Foto: Nils-Arne Johansson

LIVET PÅ LANDET

En byavandring i Starrarp och Bjälkhult den 20.6.1989

Av Malté Olofsson
Frenninge

Efter en varm och skön sommardag, - alltför varm ur arbetssynpunkt då solen gassade från en molnfri himmel, värmen dallrade i luften och termometern visade +27 grader - var det åter tid för byavandring, denna gång förlagd till Starrarps och Bjälkhults byar.

Det var en ansevärd skara människor som vid 7-tiden på kvällen samlades vid "Tregubbahuset" i Starrarp där kulturpristagaren och eldsjälens för sin hembygd Bertil Persson, Starrarp tog emot samt hälsade välkommen och orienterade om kvällens program.

Överlämnade därefter ordet till kollegan och nestorn i studiecirkeln, Lennart Persson, Vollsjö som redogjorde för vad som framkommit ur byarnas äldsta historia.

Efter en kort historik över gårdarna och husen i Starrarp antrades bilarna för färd på den slingrande vägen till Bjälkhult där vi till fots vandrade den rätt långa utfartsvägen till skalden och småbrukaren Nils Eklundhs bostad och diktarlåda som nu blivit en ödegård.

Där på gårdsplanen hade nu samlats en mer än hundrafaldig folkskara som andäktigt och roat lyssnade till Bertil när han föredrog ett flertal av Nils Eklundhs dikter hämtade ur hans rika repertoar från efterlämnade skrifter och samlade i boken Levande Bygd.

När vi vandrat tillbaka till bilarna smakade det medhavda efterlängtade kaffet förträffligt i den stilla, ljumma sommarkvällen. I en underbar "lycka", betesmark omgärdad med stengärden på alla sidor, slog vi oss ner i det torra gräset samt njöt av naturen och av kaffet och där vi också fingo ytterligare upplysningar om den en gång blomstrande byn av Bertil Persson och Lennart Persson.

Nu kom kvällens överraskning, Gösta Kristiansson, Vollsjö på dragspel och Knut Sjöholm, Bjälkhult på fiol spelade många melodier för oss ur sin rika repertoar av mellankrigsårens mjuka dansmusik välljudande i den stilla sommarkvällen och välgörande fritt från saxofoners gnäll samt elorglars och elgitarrers öronbedövande dunk och skrän.

Vill till sist särskilt framhålla att detta inte är en engångsföreteelse. Undertecknad har inte varit med vid alla byavandringar i orten, tillfälle till detta ges inte, men de jag bevistat såväl Vuxenskolan i Vollsjö som i Sjöbo regi har alla präglats av samma gemyt och gemenskap i den gamla bondekulturens anda, med funktionärer från olika håll och kanter som varit villiga att ställa upp var och en på sin ort och förmedla något av sitt kunnande om sin hembygd, om gamla tiders seder och bruk, hantverk m.m. till fromma för en uppväxande generation.

STARRARPS BYALAG

Starrarps Byalag hade i år byastämma och majgille hos Gunborg och Åke Persson.

Byalaget beslöt att även i år sätta upp julgran på Åsnelyckan. Det blir dans kring granen Första Advent kl. 14. Till ålderman för 1990 valdes Lasse Lagnebo.

— BO I SKÅNE? NÄE, ALDRIG I LIVET!

Av Lars o Elisabet Resberg
Frenninge

Jag minns med en rysning en strapatsrik cykeltur mellan min hemstad Örebro och Malmö en sommar i mitten av trettio-talet. Den hetaste på flera år - och allra varmast var det när jag hunnit ned på den skånska slätten. Hettan dallrade över fälten, horisontlinjen dansade, och själv såg jag ut som om jag hade setat i en sauna flera dagar i sträck - med kläderna på... Nej, Skåne var ingenting för mig, det kände jag i middagshettan under de sista kilometrarna på Lundavägen, där man kunde ana ett minst lika gassigt Malmö.

Den åsikten behöll jag även senare när jag for igenom Sydsåne - oftast bara på genomresa, på väg ut i världen.

EN "RALLYSPECIALIST" GÅR FRÅN SCANIA TILL ALFA-LAVAL

Det dröjde så länge som fram till 1964 innan jag kom på andra tankar. Då jobbade jag på Scania i Södertälje, där jag gjorde en Volkswagentidskrift och då hade att göra med en del av den tidens framgångsrika rallyförare som exempelvis Harry "Sputnik" Kjellström.

Från våren samma år slutade jag för att börja som redaktionschef på ett annat svenskt tio-i-topp-företag: Alfa-Laval.

Företaget hade de flesta av sina anställda utomlands, och man ordnade med tre års mellanrum sin egen "miniolympiad" i olika idrotts- och sportgrenar för AL-folk från hela världen. 1964 var det Alfa-Laval i Lund som stod för värdskapet:

- Vi ska ordna ett bilrally den här gången, sa min chef på huvudkontoret. En kombination av familjerally, med lite tuffare fartsträckor. Det här har ju du tidigare erfarenhet av. Du får åka ner till Skåne och hjälpa dem att lägga upp en lämplig bana och alla arrangemang runt tävlingen. Jag kunde absolut inte skryta med något kunnande när det gällde att arrangera biltävlingar - och det skulle förstås bli alldeles särskilt svårt att skapa någon omväxling hos en rallybana i "det där platta skånelandskapet. Men skam den som ger sig.

På måndagsmorgonen träffade jag ett arbetsutskott i Lund. Alla var lika ivriga att komma igång. Jag fick hjälp av några lokala kolleger. De kände till mer om Skånes vägar och natur än jag. Tillsammans började vi systematiskt "beta av" banmaterialet, och med Lund som navet i ett hjul åkte vi ut i alla riktningar.

DET SKÅNSKA LANDSKAPET - EN FANTASTISK SKÖNHETSUPPLEVELSE

Det var ett härligt försommarväder, med ljumma, friska vindar. Jag började så smått ana att jag inte skulle behöva uppleva något liknande mina helvetes kval på Lunda-slätten för nästan trettio år sedan. Vår jakt på lämpliga delsträckor bjöd på närmast chockartade skönhetsupplevelser, den ena trött men lycklig kom hem den andra dagens kväll skulle jag rapportera till arbetsgruppen. Jag minns att jag började med en högst ovidkommande kommentar, mycket personligt:

- Här vill jag bo!!!

Hur som helst blev det ett lyckat rally, med ett riktigt skånskt gille som avslutning på tävlingsdagens kväll. Jag tror att många av våra gäster hade med sig hem något av den stämning som de upplevde i Skånes natur - precis som jag själv när jag reste tillbaka till Stockholmstrakten. Både jag och min hustru Elisabet hann späda på vår längtan till Skåne vid

flera följande besök, men det var först i slutet av år 1982 (efter att ha tittat på mer än trettio hus på olika platser härnere) som vi hamnade i Frenninge.

En del kurser i friluftsmålning har bidragit till att vi hittat fler och fler "smultronställen" på olika håll i Skåne. Något som alltid fascinerar oss är kusten och havet. De skiftar ständigt uttryck, och dit åker vi gärna - även på hösten och vintern.

Slutsumman är: Vi stortrivs i Skåne och vill gärna bo kvar.

DUMME-NILS

Av Anton Håkansson
Starrarp

Här var en gång en fiskhandlande, som hette Nils Nilsson. Han bodde i det "krogeda hused" i Hårderup. Numera är det renoverat och gör ej längre skäl för namnet. Av någon anledning kallades han för Dumme-Nils. Han jobbade hårt för det lilla han tjänade. Han rullade först till Vollsjö och hämtade fisk, som han lastade på rullebören. Den var tung och klumpig och därtill kom fisken med lådor.

Det var svårt isynnerhet om sommaren, det fick vi erfara en gång. Han kom in i affären och frågade om han fick sätta en låda med lite spättor i källaren för hämtning dagen efter. Men det dröjde ytterligare en dag och fisklukten i källaren hade förvandlats till en oangenäm odör då han hämtade lådan.

Han slog vatten över spättorna och rörde om. Därefter blandades de med spättorna för dagen. Därefter gick färden vidare till nya kunder, men vi hörde aldrig någon anmärkning på hans fisk. Folk tålde åtskilligt på den tiden, ungefär som i sydligare länder nu. På sin inkomst hade han inte råd att förlora något.

För att visa att det fanns bluffare i samma branch, skall jag tala om att jag var på besök hos en bekant. Där kom en man med hästskjuts in på gården och till last hade han silltunnor. Äkta norsk fetsill till halva priset mot vad vi tog i affären. Han fick sålt en del och jag fick besked om vad handlarens profitbegär inverka på priserna. Men vi fick upprättelse, för ett par dagar efter kom samme man in i affären och frågade om vi hade sill som var härsken. Jodå, det hade vi. Den köpte han för en tia. Han slog vatten i tunnan, så det härskna fett flöt upp. Det tog han bort med en säck. Sedan var den fin och såg nysaltad ut och så gick färden vidare med försäljning i varje hus. Men min bekant ville inte höra talas om sill på en tid.

För att återgå till Nils, kan jag försäkra att han var ärligheten själv, men kom ändå i klammeri med rättvisan genom att det huset där han bodde tog fyr, men elden släcktes i sin linda. Men Nils blev häktad för mordbrand. Jag var närvarande vid rättegången. Det var många instämnda vittnen, vilka avlade vittneseden samtidigt. Där var Länke, Johanna i huset med flera och alla hade olika röstläge vilket gjorde att det närmast liknade en symfoni, som steg mot rättssalens tak och som jag tyckte försatte oss åhörare i en högtidlig stämning. Sedan öppnades en dörr och Nils tittade in, men ryggade tillbaka. Då röt domaren: "Kom in Nils Nilsson!" Då kom han i sällskap med en fångvaktare och rättegången kunde börja. Den avslöpte med bra resultat för Nilsson och efteråt sade domaren: "Varför kallas han för Dumme-Nils? Han är ju klokare än många andra".

Vid hemkomsten intervjuades han om hur det varit i häktet och gav då till svar: "Man har ju träffat så många förbrytare där, så att man har ju blivit rå som en djä--l!"

VÄGELÄNDET

Av Gert Hallkvist
Skomagaretorpet

Om det skulle bli en extra vägskatt i form av vägtull eller annat elände här i landet och mycket tyder ju på detta, då våra politiker får igenom det ena dåraktiga förslaget efter det andra i detta resursfattiga land. Min undran är då hur mycket bilisterna får betalt av Vägverket eller staten när vi använder väg n:r 1051 från Frenninge, till upp mot Hårderup och Starrarp eller på andra liknande grusvägar i grannskapet. Det är en stor skam att en väg får vara så dålig att bilar och redskap skakar sönder. Jag har åkt på denna väg sen 1960 och den har alltid varit lika dålig alla 29 åren.

Hyvling, saltning och grus måste genom åren kostat en förmögenhet, alltså har man för denna förmögenhet inte fått något av betående värde, alltså nationalekonomiskt sett oförsvarbart.

Varför inte göra vid HELA vägen ordentligt en gång för alla. Jag skulle tro att om den ansvarige vägmästaren bott vid vägen hade den varit vidgjord, för inte hade han godtagit att hans bil skakat sönder och att grus och sten sprutat upp under bilen och gett rosten en bra grogrund. Nej; Ni bofasta och sommargäster, upp till kamp så att vi får något för våra inbetalade direkta och indirekta skattemedel. Detta kan väl inte vara för mycket begärt. Eller hur?

Med anledning av ovanstående insändare har Ewa Andersson, Grönalund varit i kontakt med vägmästaren i Sjöbo. Så här skriver Ewa:

Hur ser framtiden ut när det gäller våra vägar? Jag har ringt upp vägmästare Inge Persson vid Vägstationen i Sjöbo.

Han beklagar lika mycket som vi som bor längs vägarna 1044, 1056 och 1051, att vi har dessa vägar kvar. Helst vill han att alla vägar skall beläggas, men kan bara beklaga. Någon asfalt på dessa vägar lär det inte bli tal om inom överskådlig tid. De mätningar av trafiktätheten, som gjordes för några år sedan ligger till underlag för bedömningen. Trafiken är för liten för att nya ställningstaganden skall göras.

Om någon väg skall asfalteras här blir det vägen Starrarp - Östraby (med n:r 1056), men bara biten från korset i Starrarp fram till Östraby. Eventuellt kan biten Skumparp-Starrarp också komma ifråga.

Jag tackade. I så fall måste jag ju bli nöjd. Inte sant? Jo, men inte när jag skall till Vollsjö!

"Varför inte hela Starrarpsrundan", tjarar jag vidare. "det har ju inte varit några utlägg för snöröjning de senaste vintrarna".

Nu tycks det inte vara så enkelt att vi får behålla därför avsedda medel i vårt område. Ånej. Det går åt till att underhålla motorvägar m.fl. större vägar. Man ser över hela vägsituationen i länet! Minsann. (Skall förmodligen vara asfaltvägnätet.....)

Inge Persson framhöll att de norra vägarna är av ypperlig kvalitet jfr med de mellan Frenningeskog och Heinge. Vi skall känna oss stolta. Det är ett gediget arbete vägbyggarna lagt ner på underarbetet när man en gång planerade och byggde våra grusvägar.

Nu har emellertid vägmästaren lovat se till att punktinsatser görs för att förbättra de värsta bitarna av vägen. Bl.a. tipsade jag om att par besvärsliga bitar inklusive velodromkurvan vid Starrarps skola. (Hör av er till Inge om ni har fler tips) Och eftersom det inte är så förskräckligt dyrt att skrapa vägen kan vi se fram emot ett halvt löfte om att detta skall göras lite oftare i fortsättningen.

Vägstationen i Sjöbo har på senare tid fått ett större distrikt att sköta. Sammanlagt 50 mil väg står under deras beskydd. Av dessa är 10 mil grusvägar och av dessa finns hälften här i våra bygder.

Vet i sjutton om vi inte snart kan återropa vägarna som turistattraktion! Som sagt, ring till vägmästare Inge Persson tel. 0416-10187 (säkrast vid 8-tiden) när ni har synpunkter på vägunderhållet. Vi hade i alla fall en riktigt trevlig pratstund!

SKAVFÖTTES DRÖM

Av Gösta Kristiansson
Vollsjö

Under många av sina verksamma år reste Otto, liksom många andra "på bedorna". Det vill säga ägnade sig åt betskötsel höst och vår.

Ett år var Frans, (även kallad Frans skraddare) med Otto i Stora Harrie och gallrade betor. Då bodde ju oftast betfolken i någon kammare i ett uthus, med en standard som nuvarande ungdom absolut inte kan göra sig en föreställning om, så även i detta fallet.

Sängen t.ex. bestod helt enkelt av en ihopspikad stor trälåda på fyra ben, givetvis så dimensionerad att bägge skulle ligga i samma så kallade "säng". Med två så här pass bredaxlade gossar blev ju utrymmet ganska pressat vid ena ändan, så efter en del trängsel och incidenter beslöts att dom nog borde ligga skavföttes, en på vart håll alltså, för att få bäst plats och vila.

Betsäsongen innebar säkert många jobbiga och trista dagar och nätter, men en natt begåvades Otto med en ljuvlig dröm. Han drömde att han var på ett enastående fint kalas med mycket god mat och dryck och naturligtvis skulle en så fin middag avslutas med en stor cigarr. Nu ska man ju skära av ändan på cigarren med en kniv innan man tänder på, för att få drag i densamma, men i tillfällig brist på kniv så biter naturligtvis Otto resolut av ändan på cigarren.

Men o ve'o fasa, det fina drömda kalaset avbryts abrupt av ett fruktansvärt illtjut:

- A-i-i-j som fan, e'du inte riktigt klog, ska du bida storetåen å mej, vrålar Frans!

BYGGER SVERIGE IHJÄL SIG?

Av Allan Sandahl
Vallarum

Byggnadsbranchen är överhettad och allt göres för att öka över hettningen. Offentliga byggen både nödvändiga och onödiga tidigarelägges på löpande band. Materialleverantörerna slickar sig om munnen och saltar räkningarna, kostnaderna stiger i rasande fart och staten subventionerar ohejdat.

En skriande brist på bostäder påstås motivera en våldsam ökning av bostadsbyggandet. Men bostadsbristen är konstlad. Det är klart att det behövs fler bostäder när hela Sverige skall skiljas. En familj på 3-4 personer vill plötsligt ha tre lägenheter istället för en.

I ett läge när 50% av hushållen är 1-personershushåll produceras bara lägenheter för hela familjer dvs 3-rumslägenheter eller större.

Många skiljer sig för att få hyran betald med bidrag. Ljusskygga skilsmäsoadvokater mår gott. Staten betalar.

Det Sverige som under generationer byggts upp när kärnfamiljen var stommen i samhället håller på att raseras.

För att kunna dela ut bidrag till helt onödiga investeringar, däribland ett bostadsbestånd som bara ett fåtal har råd att bo i, måste staten konfiskera enskild egendom, nu senast pensionerna som politikerna tagit sig äran av att ha drivit igenom.

Jag undrar om inte medborgare, som fostrats och tillåtits att ha ett eget ansvar ordnat sitt boende bättre än vad staten gör.

REDAKTIONENS TILLÄGG. Allan Sandahl anger i sin insändare att andelen 1-personershushåll är 50%. Siffran gäller Malmö kommun där ensamheten utgör en svår belastning på socialvård och sjukvård. I våra byar torde åtminstone hittills procenten vara mera normal.

En Sailor berättar

Text & Musik Sven Ohlsson

Fortrott

En sailor berättar om livet
om allt han har hört och har sett
om flaskor om krogar om krig och om
nöd och en flicka han än väntar på
Jag har rest och seglat i hela världen
och sett det mesta som kan ses
så därför vågar jag nästan påstå
att jag har sett mer än du har hört och läst

En Sailor berättar

1. En sailor berättar om livet om allt han har sett och har hört om flaskor och krogar om krig och om död och en flicka han än väntar på.
Refr.
Jag har rest och seglat i hela världen och sett det mesta som kan ses och därför vågar jag nästan påstå, att jag har sett mer än du har hört och läst.
2. En kväll när det hela begav sej, vi satt på den Estniska strand och sjöng på en visa som man gör ibland och vi knöto där kärlekens band.
3. Men kriget det skilde oss båda och jag kom i fiendens våld fick slita och släpa där K-pist går vakt, i Sibiriska vinterens köld.
Refr.
Jag har varit med om tvenne världskrig och vatt i rysk fångenskap så därför vågar jag nästan påstå, att jag har sett mer än du har hört och läst.
4. Jag rymde förklädd till den lede och kom till vår Estniska strand men ack allt för sent för min flicka hon fanns inte mer på den Estniska strand.
5. Sen kom jag med båt till Amerika, till alla de hamnar du hört men aldrig jag fann henne, inte ett spår, nej här är det ödet som rår.
Refr.
Jag har varit med om tvenne världskrig och vatt i rysk fångenskap så därför vågar jag nästan påstå, att jag har sett mer än du har hört och läst.
6. Jag ankrade upp uti Sweden och slog mej till ro här för gott men än kan en flaska få pulsen att slå och då vet ingen hur det kan gå.
7. En dag skulle fjärringsman ta mej, när jag hade fått några glas men ack han bedrog sej, för än finns den kvar, min styrka från fornstora dar.
Refr.
Jag har varit med om tvenne världskrig och vatt i rysk fångenskap så därför vågar jag nästan påstå, att jag har sett mer än du har hört och läst.

Visan har verklighetsunderlag. Huvudpersonen bodde och arbetade i Mellanskåne. Refrängen är en direkt återgiven replik till fjärdingsmannen.

BJÄLKHULTSPROMENADEN

Söndagen den 21 januari kl. 13.30 är det åter tid för Bjälkhultspromenad. Samling vid Tregubbauset i Starrarp. Promenad till Nils Eklundhs hem i Bjälkhult och åter till Starrarp där vi dricker kaffe i skolan.

Välkomna

TONER FRÅN FRENNINGE

Hårderupspostens flitige visdiktare och Hultadansens musikaliske stöttepelare har nu tagit steget in på skivmarknaden.

I höst ger Sven Ohlsson, Frenningeberg ut sin första LP-skiva. Den är allt igenom hans egen. Text och musik till alla låtarna har Sven skrivit själv. Han sjunger själv alla låtarna och spelar trumpet på några. Musiken i övrigt spelas av studiomusiker. Bilderna på skivomslaget är dessutom tagna på Frenningeberg.

LP-skivan innehåller 12 låtar av vilka flera tidigare har publicerats här i Hårderups-posten och några är välkända från Hårderupshult.

Skivan kan köpas direkt av Sven, men kommer även att finnas tillgänglig i en del affärer.

Sven har i höst varit med om ytterligare en studioinspelning. Det är sångkören Färsingers, som har sjungit in en kassett med 17 sånger. Bland dessa finns Skumpens visa.

Foto: Nils-Arne Johansson

Bertil

Konstateljé på Grönalunds gård, Starrarp

Påskhelgen 1989 var jag för första gången med om att tillsammans med andra konstnärer i bygden öppna min ateljé för besökare.

Tidigare har jag också haft öppet, men då i blygsammare skala.

Nu fanns jag med på kartskiss och i annonser tillsammans med bl.a. Ralph Björklundh i Vollsjö.

Vädret var uruselt. Efter en fin vinter blev påskhelgens regn helt enkelt odrägligt. Antalet besökare blev också lågt.

Under sommaren har jag haft öppet när jag varit hemma eller efter överenskommelse.

Stundande påskhelg tycks idag avlägsen, men jag jobbar för högtryck för att då åter kunna öppna dörrarna för besökare.

Välkomna

Ewa Andersson

En gammal historia på bygdemål från Sniberup

Om ni vill höra po, så ska ja tala om nåd som ha händt for nona år sin, som e rejn sanning, for ja far inte me löjn.

De hände se ad ejn möllare o ejn te ifrå Wallarom komme köranes sejnt en qväll ad ein väj, som går po Sniborpa backa i Östraby sovn. O hoddant de körde, så ble di vilse, så di körde å väjen ud iblan eine o stein änna nejr te ein rågång, som går imellom Sniberp o Starrarp.

Där motte di stämma. Nära ve der di stämde ligjer ett einstigja hus o der bor ein kvingja som di kalla for skraddare-Ingjaren. När hum fe höra ditta härade, sprant hum ginast ingj o sier: "Här e tjyva ude po fäladen, di skramla me sabla o bössor", o de va bara linorna po ögjen som skramla. I desamma kom hum te o tänkja po ad hinna påg Pär va gån te Starrarp, o då ble hum så kje åed, for han skulle gå forbi der som di hålt, så hum sa: "Nu ta di väl lived å pågastackalen ingjan han kommer hum."

Men så sier hum te Näjls: "Näjls, du får gå neir ti karrana i Starrarp, riksdosmannen Mårten Trölsen o bokhållare Sjöstedt o Håkansen o så ti Näjls Pers osse; di får komma hid, for di ha bössor allihob".

Men Näjls tötte de va for lant, han ville heller gå te Tölstorp ella Bjelkhult o boa folk, for de va nämmor.

Så gick han te Tölstorp, o der samlas så med folk ti skraddare Ingjareses så de va inte möjelit. Alla hade hötjvov å allt slav me se.

När di då va samlade, så skulle di gå ud po fäladen o sej had de va for nona som skramla. Så va de frågan om hum som skulle gå fore, o de va der många som velle, for di tötte vell ad di konne va lia så doglia nu, som folk va i Kal den tolltes ti; men så skolle liavell di andre komma tätt ätte.

Men när di va gåna ud så va der ejn å di som va bleina vilse o fe sej tänt te skraddare-Ingjarens, så gick han did o knabba po dören; men i borjan så va hum rejnt töst o lod som hon hörde inte, så knabba han ejn gång ti, då sa hum: "Hum e der?" Så sa han: "De e ejn som ha bleid vilse, som vill ha väjen å veda." Då sa hum: "Jo, töla di, du får nock väjen o veda, här e hela fäladen fäll me folk, ja ved nock had du e får ejn."

När han inte kom ingj, så motte han gå igjin.

När han så kom te vöjnen igjin, så hade han när blejd rädd for der va så med folk så, men så fickj di osse reja po alltihob.

Färsing

Historien har kommit till Hårderupsposten på en krokig väg. Jag har fått den av Lennart Kjellgren, som för flera år sedan fick historien av Svea Jacobsson i Svenstorp. Svea fick den av en dotter till Nils Håkansson, Göteborg. Nils hade tidigare varit stins i Rydsgård och samlat en mängd tidningsurklipp. Troligen har historien varit införd i någon tidning, även om den nu är känd enbart i handskriven form. Författarens namn är okänt, men han eller hon har uppenbarligen varit väl hemmastadd i våra byar. De namn som nämns tyder på att händelsen inträffat någon gång mellan 1880 och 1905. Författarens namn är alltså okänt och efterlyses härmed.

Bertil

ETT ARBETSAMT OCH HJÄLPSAMT PAR

Av Margareta i Rosentorpet

En av de första dagarna efter att min man och jag köpt vårt torp, för tio år sedan, kom en man cyklande, stannade vid grinden och presenterade sig: - Jag heter Bror och har en fru som heter Ester. Vi har en gård bortåt vägen. Välkomna till Bjälkhult, behöver ni någon hjälp, säg till. Det kändes bra, inget man är van vid i större samhällen. Någon dag efter träffade vi Ester och smakade hennes goda kakor och kaffe. Deras hem var alltid mycket gästvänligt, vi hade många mysiga stunder kring deras bord.

Dagarna började tidigt på morgonen det märktes. Överallt lika fejat och rent, både i hus, trädgård och uthus. Varje sommar kalkades och sopades hela kostallet, när korna betade på ängen. Det var så fint att se Bror och Ester hjälpas åt med olika göromål, alltid tillsammans. Till exempel sågades ved, höll de i vars en sida av sågen. På sommaren drog de båda på mjölkkärran, på väg till korna.

En sommar var jag med och höstade klöver, vilken härlig dag! Tror aldrig Ester och jag glömmer den dagen. Det var så roligt.

Efter en tid skulle gården säljas. Bror och Ester tyckte det skulle vara bra att slippa slita så hårt. Försökte att sälja till någon som kunde bruka jorden. Det visade sig svårt, av olika orsaker, med lantbruksnämnd och annat. Gården såldes till Kronoskogen, vilket inte var roligt för Ester och Bror, att se sitt livsverk bli skogsplantering.

De flyttade till ett litet hus, en bit ifrån gården, huset hade Esters mor ägt. De var så nöjda, tyckte dom hade det bra. Bror skulle snickra, i trädgården skulle odlas till sommaren. Men så blev det ej. Mycket tragiskt. Bror blev sjuk och dog några dagar innan julafton för fyra år sedan. Ester bor kvar i det lilla huset, jag beundrar henne, hon klagat eller gnäller aldrig utan är för det mesta glad. Ibland syns hon högt uppe på en stege och målar huset. Tapetsering inne i huset klaras av på några timmar, odlingarna av grönsaker och blommor om sommaren är ogräsfria. Brors far var byns äldste man, Anders. Han dog i våras någon vecka innan hundraettårsdagen.

Vår kära by är sig inte riktigt lik utan Bror och Anders. Hoppas Ester stannar kvar i sitt hus några år till.

En historia om Elof Nilsson i Hårderup

Av Gösta Kristiansson
Vollsjö

Under sin tid som kontrollassistent bodde Elof Nilsson en tid på en större gård och ambulerade sedan per cykel till de olika kontrollanslutna lantbrukarna.

En dag ville frun att han med häst och vagn skulle skjutsa henne till stationen. Hon skulle på långresa och hade två stora resväskor med sig. Nu hör till saken att Elof var ju mycket intelligent och hade många kvalifikationer, men det där med att köra häst, tillhörde nog inte hans allra starkaste sida. Nåväl, han gjorde, som han blivit ombedd. Väl framme vid stationen blev han tillsagd av "herrskafrun" att bära bort hennes väskor till perrongen, men Nej, sa Elof, jag får se till hästen för han kan ju vara rädd för tåg, så att för en aldrig så liten stund överlämna det ansvaret till ett fruntimmer kunde Elof rakt inte tänka sig.

Den allt mer högljudda diskussionen utspann sig till en tvekamp i ordbyte som samlade många åhörare, för på den tiden reste många med järnväg, men för de som kände Elof väl förstod ju snart att det bara kunde sluta på ett vis och det var ju att fina frun fick taga en väska i varje hand och spatsera bort till perrongen, visserligen under högljudda protester, som dock överröstades av Elofs slutkommentar:

- Ilskna kärringar skulle transporteras i bur!!!

ÅRETS SKUMP

Utmärkelsen Årets Skump tilldelades i år Lisbeth Andersson och Anders Hallberg "För visad företagsanda och optimism genom att under många år med framgång drivit och utvecklat restaurang Nyvång till nytta och nöje för bygden."

På Skumpens Dag medverkade också Piratensällskapet med en generalrepetition av ett nyskrivet teaterstycke, Jon Esping Emeritus. För den musikaliska inramningen svarade Styfva Hattar som med sin musik, trots att arrangemanget fick flyttas inomhus, gav Skumpens Dag den parkstämning, som det ursprungligen var tänkt. Kom gärna med förslag till Årets Skump 1990.

Föreningen Skumpens ordförande, assisterad av förra Årets Skump, överlämnade medalj, diplom och blommor till Årets Skump, Lisbeth Andersson och Anders Hallberg.

TANKAR OM ETT GAMMALT TORP

Av Gert Hallkvist
Skomagaretorpet

En solig semesterdag för några år sedan stannade en bil uppe på vägen och frugan och jag sträckte på våra halsar som hungriga fågelungar för att se vilka av våra bekanta som kom för att dricka eftermiddagskaffe i det gröna.

- Men det var för oss helt okända personer, som kom fram till oss och hälsade, samtidigt som dom bad om ursäkt för att dom störde oss, vilket dom på intet sätt gjorde.

När vi tillsammans konstaterat att vädret var vackert och att det var länge sedan det regnade; detta kringprat vi människor har för oss när vi inte känner varandra, var avklarat, kunde jag inte styra min otålighet längre utan frågade sällskapet vad vi kunde stå till tjänst med.

Sällskapet som bestod av två par i medelåldern samt en äldre dam, tittade lite förläget på varandra och så berättade en av männen att den äldre damen var född på vårt torp, och nu undrade dom om dom fick titta sig omkring. Självklart fick dom det och bjöds att stiga in i huset.

Inkomna i huset torkade den äldre damen bort en tår ur ögonvrån, när minnena trängde sig på. Hon kände igen sig och tyckte att allt var sig likt, så som hon kunde minnas. Detta tog vi som ett bra betyg, då vi försökt att bevara något av det gamla.

På vår semester 1982 fick vi ett nytt besök, ett par i medelåldern samt ett yngre par kom in till oss. Mannen berättade att han hette Sköld, bodde i Malmö nu, men växt upp på vårt torp och bott där tillsammans med sina föräldrar ända tills han gifte sig. Och här stod han nu med sin fru och barn och återsåg sitt barndomshem, det är inte konstigt att man får en klump i halsen och blir lite sentimental, när man tänker tillbaka på sin barn och ungdomstid, för det händer ju onekligen en del under en människas uppväxt och liv.

Efter dessa två besök har jag börjat undra över vilka människoöden som formats i vårt gamla torp. Troligen har människor både blivit födda och dött här. Hur har man levt och på vad har man livnärt sig? För nutidsmänniskan duger ett gammalt torp bara till sommarstuga, sedan det blivit moderniserat, men vad man inte tänker på, är att det faktiskt finns mängder av kulturhistoria i dess väggar. Dom gamla husen rymmer så mycket av olika människoöden och dessa människors sätt att leva. För bostaden och dess omgivning formar ju ofta de personer som bor där. Därför är det ett helgerån att modernisera så att all den gamla stilen och atmosfären försvinner. Den sommartorpare som försöker bevara det gamla, gör ju faktiskt en kulturgärning.

Tänk om vi sommartorpare skulle försöka dokumentera hur gamla våra hus är och vem som levat där och vad dessa människor levt av, så skulle ju hela vår bygd kartläggas. Säkert finns det många intressanta människoöden att berätta om. Det är ju på modet att släktforska och söka sina rötter och jag tror att det skulle vara lika intressant att veta lite om sitt sommartorp.

Dessa båda besök fick som sagt mig att fundera i dessa banor. Kanske kunde Härderupsposten ta emot eventuella bidrag?

Mitt gamla torp heter numera Frenninge 16:17 och har en gång ägts av Nils Jönsson, Solhälls Gård. Finns det någon som vet när huset byggdes och om vem som levat där, så välkomna bort till oss, belöningen blir inte stor, men en kopp kaffe med dopp under tiden vi pratar brukar ju smaka.

Vän av ordning undrar naturligtvis varför jag inte frågade ut dom som kom på besök. Ja, säg det, men man blir ju så överraskad att man kommer av sig, och inte förrän efteråt vet man vad man skulle frågat efter.

BROR NILSSON OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Av Bertil Persson
Starrarp

Bror Nilsson i Härderup är utan tvekan en kontroversiell person. Hans samlariver har i många år förvänat respektive förargat omgivningen. Bror Nilssons verksamhet har också lett till en ibland livlig korrespondens mellan honom och de myndigheter, som ansvarar för den yttre miljön.

Det är just detta meningsutbyte mellan Bror och berörda myndigheter jag här vill spegla. Varför? Jo, för att jag vill försöka ge en någorlunda objektiv bild av ärendets byråkratiska gång. Självfallet ska då inte bara myndigheternas uppfattning redovisas, vilket annars är det vanliga, utan Brors uppfattning, i den mån den framträder i offentliga besvärsskrivelser, ska också redovisas.

Den viktigaste frågan ni som läsare bör hålla i minnet när ni läser sammanställningen och väger in verkligheten, är följande: Är detta myndigheternas kamp för att försvara ett allmänt gemensamt intresse mot en enskild människas olagliga handlingar, eller är det en enskild människas kamp för frihet och mot intoleranta och byråkratiska myndigheter. Döm själva!

Konflikten mellan Bror och byggnadsnämnden började redan i mitten av 1960-talet vad gäller fastigheten Härderup 4:14. Som resultat av detta kom så småningom upp ett plank, vilket under flera år begränsade upplagets utbredning någorlunda.

Efter förvärvet av fastigheten Härderup 10:1 för ett par år sedan har ett helt nytt upplag påbörjats och utvecklats i snabb takt. Därvid har också konflikten med byggnadsnämnden fått nytt liv.

Vid byggnadsnämndens besiktning i juni 1988 av Härderup 10:1 konstaterades allmän nedskräpning runt byggnaderna. Fastigheten gav ett mycket ovårdat intryck och medförde olägenhet och otrivsighet för omgivningen. Byggnadsnämnden beslutade förelägga Bror att senast 2 månader efter emottagandet av beslutet ha låtit bortforsla vagnar, div. jordbruksredskap, korgar, tunnor, badkar, plåt, dräneringsslangar, kylskåp, gräsklippare, diverse skrotdetaljer och rivningsmaterial i form av virke, tegel, fönster och elkablar.

Vid byggnadsnämndens besök på platsen oktober 1988 konstaterades att ingen nämnvärd förändring hade skett. Då beslutade byggnadsnämnden ånyo att förelägga Bror att senast efter två månader vid vite av 10.000 kr ha vidtagit åtgärder, som nämnden tidigare krävt.

I januari företogs ny besiktning och konstaterades att en försämring hade skett. Då beslöt Byggnadsnämnden att till länsrätten överlämna det laga-kraftvunna beslutet för utdömande av försuttet vite samt förelade Bror att inom 2 månader ha vidtagit åtgärder vid vite av 20.000 kr.

Då skrev Bror till Länsstyrelsen och klagade:

I november 88 beställde jag virke till 1 hus för div. Hoppas det hjälper, men 2 mån räcker ej som byggtid, möjligen 2 år, under tiden är jag villig sätta upp plank.

En månad senare, i april, kompletterade Bror sin skrivelse med ett förslag: Jag har ett förslag till lösning av hela frågan, att jag bygger för c:a 50.000 om året, det kan jag möjligen klara, timmer och taketernit har jag hemma och mer timmer hos sågaren, men detta är möjligt endast om jag får arbetsro. Alltså måste länsstyrelsen få byggnadsnämnden att aldrig komma hit mer, eller skriva och ringa, hota, håna och "vita", som de gjort i 30 år.

Så långt Bror och länsstyrelsen, som ännu ej tagit beslut i frågan. Byggnadsnämnden ansökte alltså hos länsrätten om utdömande av det förelagda vitet, 10.000 kr. Därvid begärde Länsrätten in yttrande från Bror, som svarade så här:

Om någon ska ha pengar är det jag! 7 miljoner blir lagom för att få fint nog och slippa byggnadsnämndens förföljelser, terror, olaga hot och utpressning efter 25-30 år!
1959 fick jag efter 4 års förberedelser, det 5-te året bra skörd av jordgubbar på 3 tnl. (arrende). Då köpte jag Härderup 4:14 och odlade

upp, stenröjde, dikade, kalkade och odlade dagmask i en stor kompost. Jag byggde 2 uthus och gjöt 1 platta 160 kvadratmeter till en tredje och lade nytt aluminiumtak på 2 längor. För att orka med detta rev jag hus åt andra och använde virket därifrån. Jag köpte traktor, begagnad Volvo T22 och vagn. Men då jag rev ett långt plank, 300m, krävde byggnadsnämnden att jag skulle sätta upp detta kring husen, det gjorde jag grova vinkeljärnstolpar med låg mur mellan och plåt c:a 2,5 m högt.

Men jag hade 1 sladdharv och 1 kubikmeter ved utanför på hösten, det fick ej vara så, trots att nästan ingen då hade maskinhall. Efter att ha överlevt vintern utan ved i helt omodernt hus, fick jag på våren krav på att riva de gamla husen och bygga ny villa och sälja jordbruksredskapen, på auktionen bjöds c:a 1 kr st, så jag stoppa och flytta därifrån.

C:a 20 år senare när ordföranden i byggnadsnämnden, min nabo (sadist, nazist och schizofren) var pensionerad och flyttad till s.k. servicehem trodde jag på bättring? och flytta hem för att passa mor (90 år) hennes sista 2-3 år, men terrorn fortsatte bl.a. med krav på maskinhall, tom gårdsplan m.m. Vid besök 3/2 fick jag besked av byggnadsnämnden att plank ej hjälper, det syns uppifrån!

Länsrätten gjorde även en syn på platsen, varvid Bror bl.a. invände att byggnadsnämndens handlande mot honom inte bygger på saklig grund utan har förestavts av ovidkommande hänsyn. Ett vitesföreläggande kan inte omfatta sådana jordbruksredskap som kan användas. Sjukdom, bl.a. lungbesvär, har gjort det svårare för honom att röja upp på fastigheten.

Vidare skriver Länsrätten i sitt domslut: Nilsson har visserligen invänt att föreläggandet omfattade användbara jordbruksredskap. Han har emellertid även vidgått att flertalet jordbruksredskap inte längre gick att använda i jordbruksdriften. ---- Nilsson har uppgivit att han sedan flera år tillbaka är sjukpensionerad och att sjukdomen inverkar på hans förmåga att göra de insatser som byggnadsnämnden krävt i sitt föreläggande. Med hänsyn härtill samt till vad som i övrigt framkommit i målet finner länsrätten vitesbeloppet vara väl högt och dömer inte ut ett högre belopp än 7.000 kr.

Beträffande den andra fastigheten Härderup 4:14, så förelade byggnadsnämnden i juli 1988 Bror att vid vite av 10.000 kr senast inom två månader ha flyttat allt material innanför planket och placera det så att det inte hänger ut över planket, dels ha reparerat och återuppsatt trasigt plank samt dels ha reparerat tak och väggar på byggnaderna så att de inte ger ett ovårdat intryck. Länsrätten gjorde även här syn, varvid Bror hade liknande synpunkter som på den andra fastigheten och därtill påstod, att förhållandena på fastigheten inte kunde anses genera någon.

I domslutet skriver Länsrätten att man kunnat konstatera att Nilsson numera i stort sett iakttagit vad som föreskrivits om att materialet skulle läggas innanför planket. Länsrätten kunde vid synen även konstatera att det inte längre fanns något material hängande över planket. I övrigt hade Nilsson i stort sett inte iakttagit vad som föreskrivits honom. Länsrätten fann, mot bakgrund av de relativt begränsade åtgärder, som föreläggandet avsåg samt med hänsyn till vad som i övrigt framkommit i målet, inte skäl att döma ut ett högre vite än 3.000 kr.

Länsrätten meddelade dom i båda fallen den 20 juni i år.

Bror överklagade Länsrättens dom till Kammarrätten i Göteborg i följande ordalydelse:

Trots att byggnadsnämndens ordförande påstår att jag skulle klara mig bättre ekonomiskt ju större skulder jag hade tror jag det ej. Men hans f.d. i Vollsjo kommun hade tydligen samma åsikt. Då deras krav överstigit min nettoinkomst 100 ggr eller mer har jag alltid ansett dom orimliga, så har det varit c:a 30 år! Därför kräver jag nu 4 milj. i skadestånd för förföljelse och utpressning. Om ordf. betalar det ensam så hjälper jag ju honom, enligt hans egen åsikt.

Länsrätten, som fick sig tillsänt besvärsskrivelsen, meddelar Bror att besvärsskrivelsen översänts till Kammarrätten, men undrar samtidigt om

Besvärsskrivelsen även gällde fastigheten 10:1. Bror svarar: 21
Ja, Härderup 10 är ännu viktigare i detta sammanhang, då jag bor där, men trots byggnadsnämndens krav att tomten skall vara tom, är det ju lantbruk det rör sig om och ej stads eller bytomt utan arbetsplats. Jag har dock tömt den på det mesta, men det går sakta på grund av ledbandsbristning i vänster knä för 10 veckor sedan, gör nästan lika ont nu.

Där står ärendet nu hösten 89 och därmed lämnar jag denna redovisning att begrundas av alla er som känner engagemang för eller emot Bror Nilsson.

Nu över till allmänna personliga åsikter.

Jag får ibland påstötningar från Härderupspostens läsare om att jag ska ta upp problemet med nedskräpade och misskötta tomter. Bror Nilsson är ju tyvärr inte helt ensam, även om han står i en klass för sig. Det finns ett par exempel till.

Det smärftar mer än det förargar att se hur gamla bilar, skrot, värdelöst byggnadsmaterial och vansköta hus misspyrder lanskaper i vår vackra bygd. Vi har ett kulturlandskap, som tidigare generationer med svett och möda format och vårdat i samklang med naturen. Vi föds alla till både ett gemensamt och enskilt ansvar för naturen och kulturlandskapet. Ansvar är gentemot tidigare och kommande generationer och för naturen själv. Det ansvaret kan ingen frånsäga sig.

ÅRHUNDRADETS FEST I STARRARP

Det blev århundradets fest i Starrarp när Lasse Lagnebo firade sina 30 år i somras. Hela logen hade ställts i ordning till fest och dans. Festen varade i tre dagar, men kulmen nåddes redan på första kvällen med logdans för släkt och vänner till tonerna av svensktoppsorkestern BERTH IDOFFS. På bilden ses Lasse iförd, av vänner påtvingad, Mors Lille Olle -mundering. BERTH IDOFFS orkester stortrivdes i Starrarp och vill gärna komma tillbaka nästa sommar. Kanske då på offentlig logdans?

Bertil

STUDIER OM SKUMPEN

Som en uppföljning av jubileumsåret 1987, då Nils Månsson i Skumparp hyllades ordentligt, har nu studieträffar om Nils Månsson kommit igång. Föreningen Skumpen är arrangör och syftet är att upprätthålla intresset för Nils Månsson och sprida kunskaper om honom och hans tid. Ett par studieträffar om året är det tänkt att det ska bli. Första träffen var i mars. Då besågs platsen där Nils Månssons ursprungliga skola låg. Därefter återgick deltagarna till studielokalen, som är matsalen i nuvarande Nils Månssons skola.

Där berättade Torsten Ottosson, Orås om Nils Månssons hustru Ingar och hennes härstamning och förfäder. Torsten Ottossons motiv för sitt intresse och sin forskning om Ingar är bl.a. att bakom varje framgångsrik man står en kvinna.

Vid den andra studieträffen den 2 oktober fick deltagarna genom Lennart Perssons, Vollsjö, försorg det unika tillfället att på nära håll se och beundra den s.k. Skumpens Lilla kannan. Silverkannan, som Nils Månsson förärats av goda vänner i Stockholm och som sedan gått i arv från hustru Ingar och vidare på den kvinnliga sidan av släkten.

Därefter berättade Harry Helgesson, Årröd om en syster till Nils Månsson. Intresset för henne beror på omständigheterna kring en tragisk händelse i hennes familj i Tattarp, som handlar om ond bråd död.

Sven Ohlsson, Frenningeberg kunde delge nyheten om att han dagen innan varit med om en studioinspelning av Skumpens visa. Visan ingår nämligen på en nyligen utkommen kassetinspelning med Färsingers.

Därefter berättade Gunnar Andersson, Bessinge i korthet om Nils Månssons liv och hans politiska med- och motgångar. Till studieträffen hade Gunnar Andersson medfört sitt imponerande arkiv om Nils Månsson, som deltagarna fick tillfälle att ta del av och studera.

Nästa träff blir den 12 mars 1990 i matsalen i Nils Månssons skola i Frenninge. Dit är alla välkomna, som antingen vill lära mer om Nils Månsson eller har något att berätta, som anknyter till ämnet.

Anmälan bör dock göras ett par dagar i förväg med tanke på kaffeserveringen.

Bertil

Skumpens eller rättare sagt hustrun Ingars silverkanna stod i förgrunden vid studieträffen. På kannan finns följande inskription: ETT MINNE TILL NILS MÅNSSONS HUSTRU INGAR OLSDOTTER. STOCKHOLM DEN 19 MARS 1830. Kannan väger 2,25 skålpund = 0,95 kg. Närmast i bild de båda skumpaättlingarna Gunnar Andersson i Bessinge och Aina Svensson, Astersta, Sillaröd.

NYBYGGGARE I STARRARPS ORA

Ett nytt hus har i år byggts i Starrarps ora. Detta får utan tvekan betraktas som en stor händelse i bygden. Det är nämligen 40 år sedan det senast hände, att ett helt nytt hus byggdes på en helt ny tomt.

Senast var 1948, då Olga och Anders Eklund byggde det huset i Starrarps by, som nu ägs av Tommy Kristiansson.

Vem är det som tagit detta föredömliga initiativ? Jo, familjen Ahrling från Malmö.

Bakgrunden är en gammal och väl inrotad kärlek till Starrarps ora. Det började egentligen redan 1973 med en annons. Per Sörensson annonserade ut sin stuga vid dammen för uthyrning. Familjen Ahrling nappade på annonsen och sedan har det blivit Starrarps ora i stort sett varje sommar sen dess. Familjen har under dessa år växt och så småningom mognade planerna på en egen större stuga. Stuga kan förresten knappast kalla nybygget, utan snarare ett rejält hus. Kan detta vara början till fler nybyggen i bygden? Vem vet? Kanske får familjen Ahrling efterföljare.

Bertil

Här ser vi huset nästan färdigt och hela familjen samlad. I mitten Carin och Christer med sönerna Patric och Robert och döttrarna Suzanne, Jessica och Jeanette. Längst t.v. i bild ser vi byggaren själv, Inge Andersson, Starrarp.

HÖSTSONAT

Höstens klockor börjat ringa
dagarnas ljus halveras.
Brittsommardagar se vi inga
snart frost och kyla serveras.

Jag vandrar på en uppblött stig
i tankar blommor som nu dött
går där ensam utan dig
sliten grå och ganska nött.

En regnskur kall och våt
piskas fram av vinden
minns sommaren och ber förlåt
den värmden så litet på kinden.

Ändå jag tror och hoppas
när jag på en trädgren ser
en vår där redan knoppas.
Vad kan en vandrare begära mer?

Knut Thulin

Adress till Hårderupsposten:

Bertil Persson, Starrarp 7
270 33 Vollsjö. 0415-42116.

Försäljningställen:

Fränninge Lanthandel, Frenninge Trädgård,
Tommys Färg i Vollsjö, Fasths Livsmedel i
Bjärsjölagård, Rönåsrasten, Bengt i Östraby,
Rosvalls eft.tr. i Västerstad, Nygrens Livs
i Önnköping, Tobakshörnan i Hörby och Perssons
Färghandel i Sjöbo.